

Pełnosprawni

Dolny Śląsk bez barier, uprzedzeń i stereotypów

NIE PEŁNO SPRAWNI

Z wicemarszałkiem województwa dolnośląskiego Radosławem Mołoniem rozmawia Bogumiła Nehrebecka

Ponad 15 procent Dolnoślązaków to osoby niepełnosprawne, z których tylko 16 procent pracuje. Czy aktywizacja zawodowa tej grupy mieszkańców jest głównym celem Zarządu Województwa Dolnośląskiego?

Praca jest jednym z podstawowych czynników integracji osób niepełnosprawnych z normalnym nurtem życia społecznego. Możliwość i chęć wykonywania pracy zawodowej daje niepełnosprawnemu nie tylko niezależność ekonomiczną, lecz również znaczny stopień niezależności osobistej. Urząd Marszałkowski dofinansowuje działalność Zakładów Aktywności Zawodowej. Dzięki temu na Dolnym Śląsku znalazło pracę 147 osób dotkniętych najwyższym stopniem niepełnosprawności. Ale dla mnie równie ważna, a nawet może i ważniejsza jest edukacja, rozumiana przede wszystkim jako uświadamianie ludzi, że osoby niepełnosprawne są takie same jak my, tylko przydarzył im się nieszczęśliwy wypadek, choroba, i teraz nie mogą np. pracować fizycznie na budowie, ale mogą pracować w biurach, laboratoriach, na uczelni czy np. w państwa gazecie.

Z nami od lat pracują trzy osoby głuchonieme jako redaktorzy techniczni i już chyba zapomnieliśmy, że nasi koledzy nie słyszą. Kontaktujemy się z nimi, wysyłając informacje na Gadu-Gadu lub po prostu mówiąc

FOT.PIOTRWARCZAK

do nich, bo czytają z ruchu naszych warg. Dla nas jest to naturalne, normalne.

Takiej właśnie „normalności” chcemy uczyć. Potrzebna jest bowiem zmiana wizerunku osoby niepełnosprawnej w świadomości Dolnoślązaków. Odejdźcie od stereotypu ludzi, których traktuje się jak obiekt akcji charytatywnych i dobroczynności, a nie jak pełnoprawnych członków społeczeństwa. Pierwszy etap działań edukacyjnych skierowany jest do przedszkolaków. Dolnośląski Instytut Doradczy realizuje projekt „Integracja od Przedszkola 2”. Szkolimy 90 nauczycieli przedszkolnych z Dolnego Śląska, tak aby mogli oni prowadzić zajęcia dydaktyczne, dotyczące różnych rodzajów niepełnosprawności. Edukacja przedszkolaków poprzez takie wartości, jak tolerancja, wyrozumiałość, szacunek do innych (szczególnie tych słabszych), uświadamia im, że niepełnosprawni odgrywają ważną rolę w społeczeństwie, a niejednokrotnie są bardziej aktywni niż osoby w pełni zdrowe. Projekt trafi do 1500 przedszkolaków. „Razem w pełni sprawni” to hasło drugiego projektu, którego celem jest uwrażliwienie dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych. Przewiduje-

my udział 400 nauczycieli i 10 000 uczniów z Polski i Niemiec z przygranicznych powiatów Dolnego Śląska i Saksonii.

Wywiad z Panem marszałkiem inauguruje udział naszej gazety w kampanii społecznej „Nie ma barier. Dolny Śląsk”, której celem także jest zmiana stereotypu osoby niepełnosprawnej kojarzonej z beznadziejnością i utyskiwaniem nad sobą. Stereotyp ten wynika z niewiedzy, a często z braku kontaktu ludzi zdrowych z niepełnosprawnymi. Istotne jest, aby mówić i pokazywać to, co osoba niepełnosprawna może zrobić, a nie, czego nie może. Opisywać życie ludzi pełnosprawnych, którym niepełnosprawność nie przeszkodziła w odniesieniu sukcesów, odważnych i zaradnych, walczących o swoje miejsce w społeczeństwie.

Co dwa tygodnie, w środy, będziemy w gazecie pod hasłem „Pełnosprawni” prezentować również miejsca bez barier w naszym regionie i ciekawe inicjatywy wyrównujące szanse osobom niepełnosprawnym. Proszę więc wspomnieć o tegorocznych naszych

zamierzeniach, np. o pomocy dzieciom niepełnosprawnym w nauce. Po raz pierwszy z mojej inicjatywy będą ufundowane stypendia dla uczniów z niepełnosprawnością ze szkół podstawowych, gimnazjów i słuchaczy szkół ponadgimnazjalnych z małych miasteczek i wsi Dolnego Śląska. Celem tych nagród będzie ułatwienie uczniom niepełnosprawnym udziału w edukacji w szkołach ogólnodostępnych w naszym regionie. Będziemy też wspierać i promować turystykę osób niepełnosprawnych, m.in.

poprzez realizację projektu „Karkonosze bez barier”. Udało nam się już dostosować do potrzeb osób niepełnosprawnych pierwszy w Polsce szlak górski – część Śląskiej Drogi z Kopy (górną stacją wyciągu krzesiowego) do schroniska pod Śnieżką. Wspomnę też o jedynym w kraju Klubie Kibiców Niepełnosprawnych, którzy wyjeżdżają na mecze Śląska Wrocław, Pucharu Świata w żużlu, a także reprezentacji Polski w siatkówce i koszykówce. Dla wielu z nich wyjazd na mecz jest pierwszą szansą na opuszczenie rodzinnego domu i w konsekwencji daje siłę i odwagę na powrót do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Wspólnie z kibicami niepełnosprawnymi będziemy również pokazywać, jak integrować poprzez uczestnictwo w imprezach sportowych w trakcie Igrzysk Polonijnych, których organizatorem w tym roku jest województwo dolnośląskie. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych to także cel Stowarzyszenia Przyjaciół Teatru „Arka”. Ponad 2000 osób niepełnosprawnych z dolnośląskich ośrodków weźmie udział w warsztatach arteterapii (m.in. teatroterapii, muzykoterapii, choreoterapii). Takich inicjatyw jest coraz więcej i cieszymy się, że coraz więcej mamy dzięki nim pełnosprawnych Dolnoślązaków, którym niepełnosprawność nie przeszkadza w odniesieniu sukcesu.